

ikke lade mig behandle saaledes, at jeg fra nu af næsten bliver magtesløs, det kan jeg ikke. Nu vilde man maaste sige: Ja, kan ikke den ærede Minister det, saa er der Andre, som kunne gøre det, saa kan den ærede Minister jo gaa sin Vej. Dertil vilde jeg sige: Nei, det kan han ikke efter min Formening. Det er meget muligt, at den ærede Minister kunde have Vist til at gjøre det, men jeg føler mig overbevist om, at hvis han vilde det, ja, saa fik han ikke Lov til at gjøre det for sine politiske Venner. Hans politiske Venner vilde sige til ham: Det er Forræderi, thi det er ikke din Sag, det dreier sig om, men det er vor Sag; i det Øieblik man nu vilde give efter eller lade sig tvinge til en saadan Behandling som den, der er hentydet til, saa vilde hele den Sag, hvorfor der er kæmpet ikke blot af Ministeriet, men ogsaa af hele Høire, eller om man vil, af Høire under Ministeriets Ansørgsel, være tabt; vi kunne ikke tillade Ministeriet at gaa sin Vej. Man maa jo nemlig vel huske paa, at hvilke Ansørgsler man nu end kan have om det Begrundede, det Berettigede, det politisk Forsvarlige i den Fremgangsmaade, Ministeriet har fulgt, saa er der Intet, der berettiger til at betvivle, at Ministeriet saa vel som Ministeriets Venner for Alvor have ment, at det var den gode og rette Sag, for hvilken de kæmpede, og at det altsaa var forsvarligt og rigtigt at gjøre de Skridt, som man har gjort. Man kan altsaa ikke forlange, at de skulle paa en Gang pludselig opgibe Alt, hvad de have kæmpet for hidtil i de senere Aar, og efterat de i Virkeligheden have vundet saa langt frem, som de have vundet. Det nytter ikke, om dette end kan være nok saa ubehageligt at høre, at man vil sthyde denne Betragtning fra sig; thi jeg tror ikke, det kan benegtes, at den i Virkeligheden er begrundet. Men deri ligger da altsaa ogsaa efter min Formening, at, naar Folkethinget spørger sig selv: Hvad skulle vi gjøre for at komme ud af den nuværende Situation? kan det ikke nytte, at man bliver staaende paa det Standpunkt at sige: Ja, kom med de provisoriske Love, at vi i en Fart kunne slaa dem ihjel. Se, det er hele Sagens Kjerne; thi det er Noget, man kan vide forud, at det gjør Ministeriet ikke, og det kan det ikke efter den hele Position, politisk taget. Naar man imidlertid ser Sagen fra den anden Side, forekommer det mig ligesaa øiensynligt, at man fra Regjeringens Side ligesaa godt kan vente, at Folkethinget skulde gaa med til at bevilge Penge til disse provisoriske Foranstaltninger paa Finantsloven; ligesom det vilde være en Ydmygelse for Regjeringen,

hvis den uden videre skulde underkaste sig i den Henseende paa Finantsloven, vilde det efter min Mening være en fuldt saa stor Ydmygelse for Folkethinget, dersom det skulde blive nødt til at give disse Bevillinger paa Finantsloven. Thi det forekommer mig, at den ærede Ordfører har Ret deri, at det vilde være i Virkeligheden en Opgivelse af den grundlovmæssige Ret for Folkethinget, dersom det skulde nødes til paa Finantsloven at godkjende Bevillinger til Foranstaltninger med Hensyn til hvis Tilblivelse og Opretholdelse man forholder Folkethinget Afgang til at gjøre sin Stemme gjældende. Det kan man altsaa ikke vente. Hvis man altsaa fra Høires, fra Regjeringens Side, for Alvor ønsker at komme ud af de nuværende Tilstande, forekommer det mig, at saa kan man heller ikke fra Regjeringens Side se bort fra, hvorledes Sagen maa stille sig for Folkethinget. Men dertil kommer endnu en Betragtning. Det er nu omtrent et Aars Tid siden, at jeg tillod mig at udtale ved et Bælgermøde i Viborg, at efter min Formening stod Ministeriet Estrup forsaavidt som Seirherre, som det i Virkeligheden havde naaet frem til, hvad der maatte siges at være et Maal, i alt Fald oprindeligt var Maalet for den hele Kamp. Man havde fundet eller vundet Anerkjendelse af de kongelige Prærogativer, navnlig Kongens Ret til at vælge sine Ministre; Thingenes Ligeberettigelse var anerkjendt; Bisnepolitiken var opgivet; man havde fra Folkethingets Side indladt sig paa at behandle baade Finantsloven og forskjellige andre Love, altsaa den hele politiske Taktik var bleven forandret. Men, yttrede jeg, naar man forsaavidt altsaa staar som Seirherre, kan man gjøre Meget, som det kunde være betænkeligt at gjøre, naar Sagen forholdt sig anderledes. En Smødekommen under saadanne Omstændigheder vilde ikke kunne udlægges som nogen utidig Estrgivenhed og Svaghed. Men der er fremdeles en Ting, som jeg kunde ønske, at man vilde lægge sig paa Hjerte, og denne Gang fra Høires Side. Hvad jeg vil sige, vil næppe synes behageligt for Adskillige, men jeg udtaler min Overbevisning, og saa faar det gaa, som det kan. Jeg har den Overbevisning, at naar man i de senere Aar har fundet Mod og Kraft til, og det er gaaet godt med at gjøre forskjellige Ting, som man for ganske faa Aar siden vilde have anset for umulige, og som afvige fuldstændig fra, hvad der igjennem mange, mange Aar har været den almindelige — jeg kan sige traditionelle, Opfattelse af Forfatningen, dens Aand, Væsen og enkelte Bestemmelser, naar man har fundet Mod og